

## Megnehezedett szív

Időpont: Advent 2. vasárnapja, 1955. december 4.

Alapige: Lukács 21,25-36.

*És lesznek jelek a napban, holdban és csillagokban; és a földön pogányok szorongása a kétség miatt, mikor a tenger és a hab zúgni fog, Mikor az emberek elhalnak a félelem miatt és azoknak várása miatt, a mik e föld kerekiségére következnek: mert az egek erősségei megrendülnek. És akkor meglátják az embernek Fiát eljöni a felhőben, hatalommal és nagy dicsőséggel. Mikor pedig ezek kezdenek meglenni, nézzetek fel és emeljétek fel a ti fejetekeket; mert elközelget a ti váltságtok. Monda pedig nékik egy példázatot: Tekintsétek meg a fügefát és minden fákat: Mikor immár hajtanak, és ezt látjátok, ti magatoktól tudjátok, hogy már közel van a nyár. Ezenképen ti is, mikor látjátok, hogy ezek meglesznek, tudjátok meg, hogy közel van az Isten országa. Bizony mondom néktek, hogy e nemzetség el nem múlik, mígnem mind ezek meglesznek. Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképen el nem múlnak. De vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobzódásnak, részegségnek és ez élet gondjainak miatta, és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap: Mert mintegy tör, úgy lep meg mindeneket, a kik az egész föld színén lakoznak. Vigyázzatok azért minden időben, kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, a mik bekövetkeznek, és megállhassatok az embernek Fia előtt!*

Advent második vasárnapjának evangéliuma a második adventről, a világ végéről, Jézus Krisztus dicsőséges visszajöveteléről szól, s mindjárt előljáróban rámutat annak jeleire. Nem azért, hogy azután ennek alapján naptári számítást csináljunk s megpróbáljuk egy bizonyos napra rögzíteni Krisztus visszajövetelét s kiszámítani a kiszámíthatatlant, hanem azért, hogy ezzel kialakítsa bennünk azt a magatartást, melynek számára Krisztus visszajövele nem az idők ködös messzeségébe vesző, bizonytalan s ma még egyáltalán nem időszerű lehetőség, hanem minden pillanatban bekövetkezhető, bennünket személyünkben és létünkben érintő égető kérdés. Ennek a lelki beállítottságnak egy nagy akadályát említi Jézus ebben a beszédében s ez a megnehezedett szív. /34. v./

Nagy dolog az, mikor az embernek meg-, illetve – ahogy inkább szoktuk mondani – elnehezedik a keze. Ilyenkor úgy fogja a ceruzát, mintha kapanyelet szorongatna, úgy megnyomja, mintha át akarná lyukasztani a papírost s olyan lassan szántja a sorokat, mintha ökrös fogat ballagna a barázdában.

Nagy dolog az, mikor az embernek elnehezedik a lába. Nincs többé a gyermek játszi futkosása, eltűnt az ifjú kecses tánclépése, úgy emelgeti a lábát, mintha két fatuskót emelgetne s úgy döng léptei alatt a lépcső, mintha legalább egy század masírozna.

Nagy dolog az, mikor az ember elkezd nehezen hallani. Előbb csak egyre messzebről s halkabban jönnek a hangok, majd egyre érthetlenebbek lesznek, aztán nőni kezd a csend, míg végül egészen csend-ország lakója lesz.

Nagy dolog az, amikor az embernek megnehezednek a szemei /Máté 26,43/. Úgy jár, mint a tanítványok a Getsemáné kertjében. Nem bír ébren maradni. Lejátszódhatik mellette a világtörténelem legnagyobb tragédiája, ott kínlódhatik mellette, érette, helyette Isten Fia, nem bír figyelni reá, elnyomja az álom.

Mindegyiknél nagyobb és súlyosabb eset azonban az, ha az embernek megnehezedik a szíve. Valami ránehezedik a szívre. Talán egy bántó mondat, mely elkezd rágni a szívet. Talán egy kudarc, mely elveszi életkedvét, vagy ki tudja, mi más. Ez a súlyos teher azután súlypontot alkot a szívben. Olyanná lesz, mint az a játékgúla, melyet akárhogy fordítunk, mindig talpra áll, mert ott van elhelyezve egy ólomsúly, ott van a súlypontja. Nem tud másra gondolni. Ezzel kel, ezzel fekszik, még munka közben is erre kalandoznak el a gondolatai. Elveszíti a rugalmasságát. A megnehezedett szív élet gátló tényező. A megnehezedett szívű ember rab ember.

### 1. Mi a szív megnehezedésének oka?

Így szól az Úr: "Vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobzódásnak, részegségnek és az élet gondjainak miatta!" /34. v./

A felsoroltak között a legkézenfekvőbb ok az élet gondja. A gond tényleg teher. Teher, mellyel szemben tehetetlen az ember. Aki a gondokkal akar megbirkózni, az Isten számára fenntartott munkát akar elvégezni emberi erővel. Persze, hogy eleve kudarcra van kárhóztatva az, aki az isteni gondviselés munkáját akarja elvégezni az ember életében. Jézus gúnyos szavakkal bélyegzi meg ezt a nevetséges erőlködést, mely aggodalmaskodással akarja megnövelni termetét. /Máté 6,27./ A gond nem termelő, hanem fogyasztó erő. Aggodalmaskodással még senkinek sem lett több az enni, inni, fűteni, vagy öltözni valója.

A gond örök teher. Mindig a holnap bajával bajlakodik. Nem azzal foglalkozik, ami van, hanem azzal, ami lesz, "amik a föld kerekiségére következnek". /26. v./ Megvan a mai életszükséglet, de mi lesz holnap? Megvan a holnapi is? Mi lesz a jövő héten? Megvan egy hónapra való? Jaj, mi lesz télen? Megvan egy egész évre való? De jövőre mi lesz? Vagy évtizedek múlva, majd ha megöregszen? Vagy ha megbetegszem, vagy megrokkannok? Ha meghalok, hogyan tud majd boldogulni nélkülem a családom? És így tovább. Hát nem kell ebbe belefáradni?

Ráadásul elveszi a gond a ma örömét, a hálát azért, ami van s helyette megtölt szorongással és félelemmel. A gondterhelt ember nemcsak az utolsó időkben, hanem minden

nap tele van rémlátással s szinte elhal a félelem miatt és azoknak várása miatt, amik e föld kerektségére következnek. /26 v./ Bizony a gond nagyon meg tudja nehezíteni a szívet.

Kevésbé magától értetődő a szív megnehezedésének másik oka: a dobozódás és részegség. /34. v./ Inkább azt gondolnók, hogy az ilyenek azután igazán nem hordanak terhet a szívükön, hiszen könnyelmű, komoly dolgokkal nem foglalkozó, az életet nem kötelességnek, hanem élvezeti alkalomnak tekintő emberek. Ne felejtjük el azonban, hogy akiknek egyetlen életcéljuk a dúsan terített asztal, a csillogó pohár és a mulató cimborák, azok az emberek is szeretnék egyszer mindezt abbahagyni. Talán a kiüresedett zsebük állítja meg őket először, vagy az életerő elfecséreltségének jelentkezése, vagy valami más ok miatt megmozdul a lelkiismeretük s akkor rájönnek, hogy nem tudják abbahagyni. Úgy járnak, mint a morfinista. Tudja, hogy a halálnak szállítja önmagát, mégsem bírja abbahagyni. Nem használ sem értelmi tisztánlátás, sem nagy fogadkozás, még ideig-óráig tartó apró sikerek sem, megnehezedett szívük menthetetlenül lehúzza őket a fertőbe, ha a Megváltó felülről lenyúló kezébe bele nem kapaszkodnak.

## 2. Mi a szív megnehezedésének következménye?

Eddig is elmondottunk már egyet s mást a szív megnehezedésének következményeiről. Ezek azonban még nem a legborzalmasabbak. Legborzalmasabb következményei a lélek és az üdvösség területén vannak.

A megnehezedett szívű ember nem veszi észre Isten jelzéseit. Jézus felhívja hallgatói figyelmét arra, hogy az évszakoknak is megvannak az előhírnökei. Mikor a fák hajtanak, mindenki tudja, hogy közel van a nyár. Ugyanígy vannak Isten országa elközelítésének is jelei. /29-31. v./ Isten jelzőlámpái azonban nemcsak az egyetemes üdvtörténet országútján állanak, hanem ott vannak az én kis életem üdvtörténetének mesgyéje mellett is. A megnehezedett szívű ember azonban nem látja Isten piros lámpásait. Pedig, ha a mozdonyvezetőt bántja valami, nehéz valamiért a szíve, nincs egész szívvel a munkájában, s elvétí a pirosra állított szemafort és rárobog a foglalt vágányra, feltartóztathatatlanul jön az összeütközés. Vagy ha a gyalogos csupán megnehezedett szívén töprengve szórakozottan megy az úton s nem figyelve a tiltó jelzésre lelép a járdáról az úttestre, a következő pillanatban bekövetkezik a baleset.

Istennek azonban nemcsak veszélyt jelző piros lámpásai vannak, hanem reményt keltő zöld lámpásai is. A megnehezedett szívű ember fásultságában ezeket sem veszi észre. Mikor felemelhetné a fejét, mert elközelgett az ő váltsága /28. v./, ő még mindig citerázó térdekkal s lehorgasztott fejjel néz a körötte zúgó tengerre. /25. v./ Megnehezedett szívéből elszáll a

reménység. Tökéletesen elfelejtette, hogy a világ minden zűrzavarából végül is Krisztus kerül majd ki győztesen.

A megnehezedett szívű ember életéből kiesik Krisztus várása. Vagy egyáltalán eszébe sem jut, vagy úgy néz rá, mint nem időszerű kérdésre: Ej, ráérünk arra még! Megszűnik adventi ember lenni. Pedig Krisztust minden nemzedéknek a saját életében kell visszavárni. Ebben a beszédében is megmondotta, hogy e nemzetség el nem múlik, mígnem mindezek meglesznek. /32. v./ E fejezet elején Jézus Jeruzsálem pusztulásáról beszél s úgy tér át a világ végére. Elsősorban tehát Jeruzsálem pusztulására vonatkozik Jézusnak ez a kijelentése. E beszéd és Jeruzsálem pusztulása között 40 év telt el, tehát egy nemzedék. Jeruzsálem pusztulása azonban egyben Krisztus visszajövetelének első állomása is. Az első jel, mely biztosít arról, hogy Jézusnak ez a kijelentése is örökkévaló igazság. /33. v./

3. A megnehezedett szívből elszáll advent, vele az öröm, a hála, a remény, az életderű, a váltás várása s ott marad helyette a rabság, fontos tehát számunkra tudni, hogy mi a szív megnehezedésének orvossága. Vigyázatok és imádkozatok! – mondja Jézus itt is, mint Getsemánéban a megnehezedett szemű tanítványoknak. /34-36. v./ Vigyáznunk kell, mert török, csapdák között élünk. Nemcsak az áll, hogy olyan meglepetésszerűen és olyan végzetesen csap le ránk az ítélet napja, mint a vadász elrejtett töre a bozótban gyanútlanul lépkedő vadra, hanem az is, hogy a szív megnehezedésére is rengeteg csapda szolgál s jaj annak, aki nem vigyáz. A Sátán által aláaknázott területen élünk s ha nem vigyázunk, megfog a csapda.

A vigyázás mellett ott kell lenni az imádságnak is! /36. v./ Még pedig nemcsak általánosságban, mint a veszélyes területen járó ember Istenbe kapaszkodása. Az imádságnak tartalmát is megmondja Jézus: "kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az embernek Fia előtt!" /36. v./ Imádkoznom kell tehát azért, hogy a szívem meg ne nehezedjék, hogy várni tudjam az Urat s megállhassak majd Előtte. Amikor azt mondja: "Vigyázatok, kérvén", ezzel arra is figyelmeztet, hogy együtt és egymásért is imádkozzunk. Még azt is lelkünkre köti, hogy a vigyázást és imádkozást "minden" időben kell gyakorolni, tehát veszedelmes ezen a területen minden kihagyás.

Megnehezedett szívű, vagy igazi adventi ember vagyok-e én? Ámen.